

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
кафедра германської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

(Олексій Жильцов)

2023

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРЕКЛАДУ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»

(німецька мова)

для студентів 4 курсу

спеціальності	035 Філологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
спеціалізації	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно)- перша англійська
освітньої програми	035.041.01 Мова і література (англійська)

Київ – 2023

Розробники:

Коваленко Валентина Михайлівна, доцент кафедри германської філології

Викладачі:

Коваленко Валентина Михайлівна, доцент кафедри германської філології

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології

Протокол №1 від «25» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

(Русудан МАХАЧАШВІЛІ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 035.041.01 Мова і література (англійська)

01 вересня 2023р.

Гарант освітньої програми

(Валентина ЯКУБА)

Робочу програму перевірено

__01 вересня_____.2023р.

Заступник декана

(Марина ЗВЕРЕВА)

Пролонговано

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу другої іноземної (німецької) мови»

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	німецька	
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	
Курс	4	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	18	18
Модульний контроль	2	2
Семестровий контроль		
Самостійна робота	10	10
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу другої іноземної (німецької) мови»

Даний курс відіграє особливу роль в системі дисциплін навчального плану, оскільки він вводить студента у коло дисциплін майбутнього фаху. Студент дізнається про роль і значення перекладу в житті суспільства, про види перекладацької діяльності та труднощі, з якими постійно стикається перекладач, і про те, як вони долаються в усному чи письмовому спілкуванні з відповідним контингентом співрозмовників або читачів.

Мета навчальної дисципліни – підготовка студентів до здійснення перекладацької діяльності шляхом розвитку ряду загальних та фахових компетентностей, зокрема формуванню перекладацької компетентності; отримання студентами практичних навичок з інтерпретації перекладів художніх текстів з німецької мови на українську.

Завданнями навчальної дисципліни є формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності

- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності (ФК):

Загально-професійні компетентності

- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератур.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу текстів англійською мовою.
- Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
- Здатність здійснювати літературознавчий, лінгвістичний та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- Здатність до організації ділової комунікації.

Комунікативні компетенції:

- Лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції.
- Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.
- Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до

певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності.

- Країнознавчо-міжкультурна компетентність передбачає: знання студентів про культуру країн, мова яких вивчається; володіння особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в типових ситуаціях спілкування; володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурної взаємодії.

Прикладні компетентності:

- Інформаційна комунікативно – технічна компетенція: обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі Інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних.
- Перекладацька компетенція: знання специфічних перекладацьких трансформацій, уміння їх застосовувати у перекладі різножанрових текстів, здатність розпізнавати основні перекладознавчі поняття, щоб працювати з машинним перекладом, послідовним усним та художнім перекладацьким супроводом.

Програмні результати навчання

- Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
- Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Аналізувати й інтерпретувати твори української та англійської художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
- Використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанровостильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

- Володіти мовою фаху на рівні C1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання.
- Перенести знання та вміння у перекладацьку практику з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій; володіти практичними навичками моделювання процесу перекладу; організувати процес перекладу.
- Застосовувати теорії і володіти практичними навичками проектування, конструювання, моделювання освітнього процесу закладу загальної середньої освіти, складати різні види планів для організації процесу навчання англійською мовою, враховувати психолого-педагогічні основи навчального процесу у закладах та специфіку професійної педагогічної діяльності.

3. Діяльність студентів у Центрах компетентностей

Участь студентів у Центрах компетентностей покликана сприяти формуванню у студентів вмінь та навичок перекладу з німецької мови на українську та з української мови на німецьку текстів різноманітної тематики в усній та письмовій формі, оволодіння стратегіями перекладу, перекладацькими прийомами та трансформаціями, необхідними для реалізації практичних перекладацьких завдань та включає такі види робіт, як виконання перекладів німецькомовних або україномовних текстів поширеної тематики в усній формі з голосу, аудіо- та відеозапису, захист проектів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт	Самостійна робота
------------------------------	--------	---------------------------------	-------------------

		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
VII семестр							
Змістовий модуль I. Функціонально-стилістичні особливості перекладу (газетно-публіцистичні, науково-технічні тексти)							
1.Принципи моделювання тексту при перекладі. Зміст тексту при перекладі.	3			2			1
2.Переклад текстів газетно-публіцистичного стилю	4			2			2
3.Особливості перекладу газетно-журнальних заголовків	3			2			1
4. Особливості перекладу газетно-журнальних заголовків	3			2			1
5.Зіставлення тексту оригіналу та тексту перекладу	3			2			1
6.Особливості перекладу текстів науково-технічного стилю	3			2			1
7.Переклад термінологічної лексики	3			2			1
8.Галузевий переклад (тексти гуманітарного спрямування)	3			2			1
9.Галузевий переклад (технічні тексти)	3						1
Модульна робота	2						
Разом	30 (28+2)			18			10
VIII семестр							
Змістовий модуль II. Функціонально-стилістичні особливості перекладу(тексти ділового, розмовного та художньо-публіцистичного спілкування)							

10.Особливості перекладу текстів офіційно-ділового спілкування	3			2			1
11.Переклад ділових листів	3			2			1
12.Переклад дипломатичних текстів	3			2			1
13. Особливості перекладу текстів художньо-публіцистичного стилю	3			2			1
14.Переклад прозаїчних текстів	3			2			1
15.Переклад ліричних творів	3			2			1
16.Розмовний стиль і переклад	3			2			1
17.Діалектні особливості при перекладі	3			2			1
18. Молодіжний сленг та переклад	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом за VIII семестр	30 (28+2)			18			10
Усього за навчальний рік	60 (56+4)			36			20

5. Програма навчальної дисципліни

ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

VII семестр

Змістовий модуль I. Функціонально-стилістичні особливості перекладу (газетно-публіцистичні, науково-технічні тексти)

Практичне заняття № 1.

- 1.Основні принципи моделювання тексту при перекладі.
- 2.Зміст тексту як поняття і явище.
- 3.Типи змісту тексту.
4. Передача денотативного змісту тексту.

Практичне заняття № 2.

- 1.Переклад текстів газетно-публіцистичного стилю.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 3.

1. Особливості перекладу газетно-журнальних заголовків.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 4.

1. Особливості перекладу газетно-журнальних заголовків.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 5.

- 1.Зіставлення тексту оригіналу та тексту перекладу.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття №6.

- 1.Особливості перекладу текстів науково-технічного стилю.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 7

- 1.Переклад термінологічної лексики.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 8.

- 1.Галузевий переклад (тексти гуманітарного спрямування).
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 9.

- 1.Галузевий переклад (технічні тексти).
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Модульний контроль.

VIII семестр

Змістовий модуль II. Функціонально-стилістичні особливості перекладу(тексти ділового, розмовного та художньо-публіцистичного спілкування)

Практичне заняття № 10.

- 1.Особливості перекладу текстів офіційно-ділового спілкування.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 11.

- 1.Переклад ділових листів.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 12.

- 1.Переклад дипломатичних текстів .
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 13.

- 1.Особливості перекладу текстів художньо-публіцистичного стилю.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 14.

- 1.Переклад прозаїчних текстів.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 15.

- 1.Переклад ліричних творів.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 16.

- 1.Розмовний стиль і переклад.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 17.

- 1.Діалектні особливості при перекладі.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Практичне заняття № 18.

- 1.Молодіжний сленг та переклад.
- 2.Лексико-граматичні особливості перекладу.

Модульний контроль.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	7 семестр		8 семестр	
		Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	9	9	9	9

Робота на практичному занятті	10	9	90	9	90
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-	-	129	-	129
Максимальна кількість балів за 7, 8 семестри			129		
Розрахунок коефіцієнта для іспиту			12,9		

6.2. Форми проведення практичних занять та критерії їх оцінювання

Практичні заняття проводяться у двох формах - усній та письмовій.

Усні відповіді (переклад текстів/фрагментів текстів; пояснення трансформацій; зіставлення оригіналу та перекладу та ін.) оцінюються в 10 балів. **Критерії оцінювання:**

- адекватність перекладу (2 бали);
- повнота та змістовність перекладу (2 бали);
- використання перекладацьких трансформацій (2 бали);
- мовна правильність (2 бали);
- дотримання стилю тексту при перекладі (2 бали).

Письмове завдання у формі тесту оцінюється в 1 бал за кожну правильну відповідь.

Письмове завдання у формі перекладу (окремих речень, тексту) оцінюються в 10 балів. **Критерії оцінювання:**

- адекватність перекладу (2 бали);
- повнота та змістовність перекладу (2 бали);
- використання перекладацьких трансформацій (2 бали);
- мовна правильність (2 бали);

6.3. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Письмовий переклад текстів Німецької хвили:

<https://www.dw.com/de/top-thema-mit-vokabeln-archiv/a-1546445>

Загальна кількість балів за 1 самостійну роботу – 5 балів.

Критерії оцінювання:

- адекватність перекладу (1 бал);
- повнота та змістовність перекладу (1 бал);
- використання перекладацьких трансформацій (1 бал);
- мовна правильність(1 бал);
- дотримання стилю тексту при перекладі (1 бал).

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі письмового тесту. Контроль передбачає виконання 25 тестових завдань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Сума балів за правильно виконані завдання становить 25 балів.

6.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровим контролем з навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу німецької мови» за навчальним планом в 7 та 8 семестрах є залік.

Залік здійснюється шляхом підрахунку загальної кількості балів за усі види робіт протягом семестру з урахуванням коефіцієнту 12,9. Максимальний бал, який студент може отримати становить 100.

6.6.Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

- 1.Основні принципи моделювання тексту при перекладі.
- 2.Зміст тексту як поняття і явище.
- 3.Типи змісту тексту.
- 4.Передача денотативного змісту тексту.
- 5.Переклад текстів газетно-публіцистичного стилю.
- 6.Особливості перекладу газетно-журнальних заголовків.
7. Особливості перекладу газетно-журнальних заголовків.
- 8.Зіставлення тексту оригіналу та тексту перекладу.
- 9.Особливості перекладу текстів науково-технічного стилю.
- 10.Переклад термінологічної лексики.
- 11.Галузевий переклад (тексти гуманітарного спрямування).
- 12.Галузевий переклад (технічні тексти).
- 13.Особливості перекладу текстів офіційно-ділового спілкування.
- 14.Переклад ділових листі.
- 15.Переклад дипломатичних текстів .
- 16.Особливості перекладу текстів художньо-публіцистичного стилю.
- 17.Переклад прозаїчних текстів.
- 18.Переклад ліричних творів.
- 19.Розмовний стиль і переклад.
- 20.Діалектні особливості при перекладі.
- 21.Молодіжний сленг та переклад.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Практичний курс перекладу другої іноземної (німецької) мови»

Разом на **VII семестр**: 30 год.,
практичні заняття –18 год., модульний контроль - 2 год., самостійна робота – 10 год.

Разом на **VIII семестр**: 30 год.,
практичні заняття –18 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 10 год.

	7 семестр модуль I	8 семестр модуль II
Модулі		
Назва модуля	Перекладознавство у системі філологічних дисциплін, основні категорії перекладознавства	Функціонально-стилістичні проблемиперекладу
Присутність на практичному занятті	1 x 9 = 9	1 x 9 = 9

Робота на практичних заняттях	10 x 9 = 90	10 x 9 = 90
Самостійна робота	1x5=5	1 x 5 = 5
Модульний контроль	МКР № 1 (25б.)	МКР № 2 (25б.)
Кількість балів за модуль	129	129
Підсумковий контроль	Залік	залік

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Базова:

1. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу німецької мови. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. - Вінниця: Нова книга, 2006. - 592 с.
2. Кучер З. І., Орлова М. О., Редчиць Т. В. Практика перекладу (німецька мова: [навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл.] – Вінниця: Нова Книга, 2013. - 504 с.
3. Щигло Л.В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова [Текст]: навч. посіб. / Л.В. Щигло. - Суми: СумДУ, 2015. - 214 с.

Допоміжна:

1. Белих О. М. Практика перекладу з німецької мови: методичні рекомендації / О. М. Белих. – Луцьк : П.П. Іванюк, 2014. – 95 с.
2. Кияк Т.Р. Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник Т.Р. Кияк, А.М. Науменко, О.Д.Огуй. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 543 с.

Інформаційні ресурси:

1. AktuelleTexteder DW
<https://www.dw.com/de/top-thema-mit-vokabeln-archiv/a-1546445>
2. DasSprachmagazinDeutschPerfekt
<https://www.deutsch-perfekt.com/deutsch-lesen>
Wörterbücher
3. <https://www.duden.de/>
4. <https://www.dwds.de/>